

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Aleksander Stępkowski

SSN Paweł Wojciechowski

Protokolant Przemysław Szuty

w sprawie z protestu M.M.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

z udziałem Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 27 czerwca 2025 r.,

1. wyraża opinię, że zarzuty protestu co do nieprawidłowości w sporządzeniu protokołu głosowania w obwodzie w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonego w dniu 1 czerwca 2025 r. przez Obwodowe Komisje Wyborcze:

nr 4 w Brześciu Kujawskim,

nr 17 w Gdańsku,

nr 25 w Grudziądzu,

nr 95 w Krakowie,

nr 13 w Mińsku Mazowieckim,

nr 9 w Strzelcach Opolskich,

nr 35 w Tychach,

nr 3 w Oleśnie,

z powodu nieprawidłowości w przenoszeniu prawidłowo policzonych głosów do protokołu poprzez przypisanie głosów jednego kandydata drugiemu kandydatowi, są zasadne, ale stwierdzone naruszenia nie miały wpływu na wynik wyborów;

2. wyraża opinię, że zarzuty protestu co do nieprawidłowości w liczeniu głosów przez Obwodowe Komisje Wyborcze:

nr 30 w Bielsku-Białej,

nr 6 w Kamiennej Górze,

są zasadne, ale stwierdzone naruszenia nie miały wpływu na wynik wyborów;

3. wyraża opinię, że zarzut protestu co do nieprawidłowości w liczeniu głosów przez Obwodową Komisję Wyborczą nr 53 w Katowicach, z powodu omyłek w liczeniu głosów na niekorzyść obu kandydatów jest zasadny, ale stwierdzone naruszenie nie miało wpływu na wynik wyborów;

4. wyraża opinię, że zarzut protestu co do nieprawidłowości w liczeniu głosów oraz w sporządzeniu protokołu głosowania w obwodzie w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonego w dniu 1 czerwca 2025 r. przez Obwodową Komisję Wyborczą nr 10 w Tarnowie jest niezasadny;

5. w pozostałym zakresie pozostawia protest bez dalszego biegu.

Aleksander Stępkowski Adam Redzik Paweł Wojciechowski

UZASADNIENIE

I.

I.1. M. M. (dalej: Wnosząca protest) 10 czerwca 2025 r. „jako obywatelka, wpisana do spisu wyborców i posiadająca czynne prawo wyborcze” wniosła protest przeciwko ważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 1 czerwca 2025 r. (II tura). Zgłosiła zarzuty dotyczące nieprawidłowości w sporządzeniu protokołów głosowania oraz możliwych

nieprawidłowości podczas liczenia głosów w wielu obwodowych komisjach wyborczych wymieniając:

1. Obwodową Komisję Wyborczą nr 95 w Krakowie (ul. [...])
2. Obwodową Komisję Wyborczą nr 3 w Oleśnie (woj. opolskie)
3. Obwodową Komisję Wyborczą nr 13 w Mińsku Mazowieckim,
4. Obwodową Komisję Wyborczą nr 9 w Strzelcach Opolskich,
5. Obwodową Komisję Wyborczą nr 25 w Grudziądzu,
6. Obwodową Komisję Wyborczą nr 17 w Gdańsku,
7. Obwodową Komisję Wyborczą nr 30 w Bielsku-Białej,
8. Obwodową Komisję Wyborczą nr 10 w Tarnowie,
9. Obwodową Komisję Wyborczą nr 53 w Katowicach,
10. Obwodową Komisję Wyborczą nr 35 w Tychach,
11. Obwodową Komisję Wyborczą nr 6 w Kamiennej Górze,
12. Obwodową Komisję Wyborczą nr 4 w Brześciu Kujawskim,

Wnosząca protest wskazała, że m.in. z analizy protokołów komisji wyborczych zamieszczonych na stronie PKW, wynika, że we wskazanych komisjach „wystąpiły rażąco nietypowe i statystycznie niewytłumaczalne zmiany poparcia w porównaniu z I turą wyborów”.

I.2. PG w stanowisku z 12 czerwca 2025 r. przedstawił pogląd, że protest należy pozostawić bez dalszego biegu, jako niespełniający wymogów formalnych. Ponadto dodał, że Wnosząca protest nie wykazała naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego, „Odwołała się bowiem jedynie do hipotetycznych zdarzeń, jej wątpliwości dotyczących sporządzenia protokołów głosowania oraz możliwych nieprawidłowości podczas liczenia głosów w szeregu obwodowych komisji wyborczych nie precyzując przy tym, na czym działania te polegały i jaki miały wpływ na przebieg głosowania czy też ustalenie wyników wyborów”.

W uzupełnieniu stanowiska, 24 czerwca 2025 r. PG złożył wniosek dowodowy o dopuszczenie przez Sąd Najwyższy lub Sąd Rejonowy dowodu z oględzin kart do głosowania w ObKW nr 10 w K. ul. [...] (gmina Tarnów). W

uzasadnieniu napisał o „pozyskaniu informacji” o nieprawidłowościach w tej komisji, wskazując, że zgłaszane ewentualne nieprawidłowości miały miejsce w ObKW nr 10 w gminie Tarnów, a nie w ObKW nr 10 w mieście Tarnów.

I.3. Przewodniczący PKW w piśmie z 13 czerwca 2025 r. przedstawił stanowisko, że protest należy pozostawić bez rozpoznania, gdyż nie spełniono ustawowych wymogów, szczególnie nie wskazano dowodów na poparcie zarzutów, a gdyby protest podlegał rozpoznaniu i potwierdziły się zarzuty, to jest on zasadny, lecz bez wpływu na wynik wyborów.

Przewodniczący PKW wskazał, że kilka dni po głosowaniu do PKW dotarły informacje o wadliwie sporządzonych protokołach ObKW. Wskazał, że z wyjaśnień członków ObKW oraz pełnomocników OKW wynika, że w protokołach jedenastu ObKW doszło do zamienienia wyników wyborów między kandydatami. W dziewięciu obwodach głosy Rafała Kazimierza Trzaskowskiego zostały przypisane Karolowi Tadeuszowi Nawrockiemu:

- 1) m. Kraków, obwód nr 95: 1 132 (Karol Tadeusz Nawrocki);
540 (Rafał Kazimierz Trzaskowski);
- 2) m. Bielsko-Biała, obwód nr 61: 1 048 (Karol Tadeusz Nawrocki);
771 (Rafał Kazimierz Trzaskowski);
- 3) gm. Brześć Kujawski, obwód nr 4: 466 (Karol Tadeusz Nawrocki);
331 (Rafał Kazimierz Trzaskowski);
- 4) m. Mińsk Mazowiecki, obwód nr 13: 611 (Karol Tadeusz Nawrocki);
363 (Rafał Kazimierz Trzaskowski);
- 5) gm. Olesno, obwód nr 3: 637 (Karol Tadeusz Nawrocki);
378 (Rafał Kazimierz Trzaskowski);
- 6) gm. Strzelce Opolskie, obwód nr 9: 416 (Karol Tadeusz Nawrocki);
223 (Rafał Kazimierz Trzaskowski);
- 7) m. Grudziądz, obwód nr 25: 504 (Karol Tadeusz Nawrocki);
324 (Rafał Kazimierz Trzaskowski);

8) m. Tychy, obwód nr 35: 581 (Karol Tadeusz Nawrocki); 347 (Rafał Kazimierz Trzaskowski);

9) m. Gdańsk, obwód nr 17: 585 (Karol Tadeusz Nawrocki); 346 (Rafał Kazimierz Trzaskowski).

Natomiast w dwóch obwodach głosy Karola Tadeusza Nawrockiego zostały przypisane Rafałowi Kazimierzowi Trzaskowskiemu:

1) gm. Staszów, obwód nr 4: 209 (Karol Tadeusz Nawrocki); 360 (Rafał Kazimierz Trzaskowski);

2) gm. Magnuszew obwód nr 1: 193 (Karol Tadeusz Nawrocki); 467 (Rafał Kazimierz Trzaskowski).

Przewodniczący PKW podsumował, że trzeba mieć na uwadze, iż – jeżeli zarzuty dotyczące nieprawidłowego przypisania głosów we wszystkich wymienionych wyżej przypadkach zostałyby potwierdzone – to, wprawdzie stanowiłoby to rażące naruszenie prawa wyborczego przez ObKW, lecz nie miałyby to wpływu na wynik wyborów. Uwzględniając wszystkie wymienione przypadki różnica pomiędzy kandydatami wyniosłaby bowiem 365 727 głosów (z obwieszczenia PKW wynika, że różnica wyniosła 369 591). Zatem jeżeli tego rodzaju sytuacja miała miejsce, to zarzut protestu w tym zakresie jest zasadny, lecz nie miał on wpływu na wynik wyborów.

II.

II.1. Rozpoznając protest Sąd Najwyższy, uznał, że Wnosząca protest, wskazując na protokoły, a także powołując się na doniesienia medialne o możliwych nieprawidłowościach uprawdopodobniła podniesione zarzuty. Dlatego postanowieniem z 11 czerwca 2025 r. wydał postanowienie dopuszczające dowód z oględzin kart do głosowania we wskazanych przez Wnoszącą protest obwodach wyborczych i w tym zakresie zwrócił się o pomoc prawną do:

- Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie, celem przeprowadzenia dowodu z oględzin kart do głosowania w ObKW nr 95 w Krakowie,
- Sądu Rejonowego w Oleśnie, celem przeprowadzenia dowodu z oględzin kart do głosowania w ObKW nr 3 w Oleśnie,
- Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim, celem przeprowadzenia dowodu z oględzin kart do głosowania w ObKW nr 13 w Mińsku Mazowieckim,
- Sądu Rejonowego w Strzelcach Opolskich, celem przeprowadzenia dowodu z oględzin kart do głosowania w ObKW nr 9 w Strzelcach Opolskich,
- Sądu Rejonowego w Grudziądzu, celem przeprowadzenia dowodu z oględzin kart do głosowania w ObKW nr 25 w Grudziądzu,
- Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku, celem przeprowadzenia dowodu z oględzin kart do głosowania w ObKW nr 17 w Gdańsku,
- Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej, celem przeprowadzenia dowodu z oględzin kart do głosowania w ObKW nr 30 w Bielsku-Białej,
- Sądu Rejonowego w Tarnowie, celem przeprowadzenia dowodu z oględzin kart do głosowania w ObKW nr 10 w Tarnowie,
- Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach, celem przeprowadzenia dowodu z oględzin kart do głosowania w ObKW nr 53 w Katowicach,
- Sądu Rejonowego w Tychach, celem przeprowadzenia dowodu z oględzin kart do głosowania w ObKW nr 35 w Tychach,
- Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze, celem przeprowadzenia dowodu z oględzin kart do głosowania w ObKW nr 6 w Kamiennej Górze,

– Sądu Rejonowego we Włocławku, celem przeprowadzenia dowodu z oględzin kart do głosowania w ObKW nr 4 w Brześciu Kujawskim,

Sąd Najwyższy zaznaczył, że przeprowadzenie dowodu jest konieczne w celu ustalenia liczby ważnie oddanych głosów na poszczególnych kandydatów na urząd Prezydenta RP w drugim głosowaniu na Prezydenta RP, które odbyło się 1 czerwca 2025 r., w każdym z ww. obwodów, z uwagi na uprawdopodobnienie zaistnienia nieprawidłowości w trakcie liczenia głosów.

II.2. Właściwie terytorialnie dla ObKW sądy rejonowe, odpowiadając na wezwanie Sądu Najwyższego przeprowadziły niezwłocznie postępowanie dowodowe.

Przeprowadzone oględziny kart do głosowania w większości potwierdziły nieprawidłowości w protokołach.

II.2.1. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Krowodrzy, I Wydział Cywilny, przeprowadził 13 czerwca 2025 r. oględziny kart do głosowania w ObKW nr 95 w Krakowie i ustalił, że karty do głosowania zostały policzone prawidłowo i prawidłowo umieszczone w odrębnych kopertach z nazwiskami kandydatów, natomiast doszło do odwrotnego przypisania głosów kandydatom w protokole. W kopercie z napisem „Karol Nawrocki” znajdowało się 540 kart do głosowania z ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata, zaś w kopercie z napisem „Rafał Trzaskowski” znajdowały się 1 132 karty do głosowania z ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata. Tymczasem w protokole głosowania w obwodzie w wyborach Prezydenta RP przeprowadzonego 1 czerwca 2025 r. wpisano, że Karol Nawrocki zdobył 1 132 głosy a Rafał Trzaskowski 540 głosów. Głosy nieważne policzono prawidłowo. Zauważyć też należy, że nieprawidłowe wpisanie w protokole wyników głosowania dostrzegli członkowie ObKW nazajutrz po głosowaniu, co potwierdzają e-maile z 2 czerwca 2025 r. od Przewodniczącego ObKW nr 95 w Krakowie informujące organy wyborcze o zaistniałej pomyłce.

II.2.2. Sąd Rejonowy w Oleśnie, I Wydział Cywilny, przeprowadził 16 czerwca r. oględziny kart do głosowania w ObKW nr 3 w Oleśnie i ustalił, że karty do głosowania zostały prawidłowo zabezpieczone. W kopercie z napisem „Karol

Nawrocki” znajdowało się 378 kart do głosowania z 377 ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata i jedna karta do głosowania z ważnym głosem oddanym na Rafała Trzaskowskiego, zaś w kopercie z napisem „Rafał Trzaskowski” znajdowało się 637 kart do głosowania z ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata. Tymczasem w protokole głosowania w obwodzie w wyborach Prezydenta RP przeprowadzonego 1 czerwca 2025 r. wpisano, że Karol Nawrocki zdobył 637 głosów a Rafał Trzaskowski 378 głosów. Głosy nieważne policzono prawidłowo. Prawidłowe wyniki głosowania to: Karol Nawrocki 377; Rafał Trzaskowski 638. Zauważyć należy, że nieprawidłowe wpisanie w protokole wyników głosowania potwierdzili członkowie ObKW (Oświadczenie Przewodniczącego ObKW z 9 czerwca 2025 r.).

II.2.3. Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim, I Wydział Cywilny, przeprowadził 13 czerwca 2025 r. oględziny kart do głosowania w ObKW nr 13 w Mińsku Mazowieckim i ustalił, że karty do głosowania zostały prawidłowo zabezpieczone. W kopercie z napisem „Karol Nawrocki” znajdowało się 364 kart do głosowania z 364 ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata (na kopercie napisano, że jest kart 363), zaś w kopercie z napisem „Rafał Trzaskowski” znajdowało się 612 kart do głosowania z 611 ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata i jednym głosem nieważnym (znak X w kratkach przy obu kandydatach). Tymczasem w protokole głosowania w obwodzie w wyborach Prezydenta RP przeprowadzonego 1 czerwca 2025 r. wpisano, że Karol Nawrocki zdobył 611 głosów a Rafał Trzaskowski 363 głosów. Głosy nieważne policzono prawidłowo. Prawidłowe wyniki głosowania to: Karol Nawrocki 364; Rafał Trzaskowski 611. Doszło więc do pomyłki liczeniu ważnych głosów oddanych na Karola Nawrockiego (o 1 głos) oraz odwrotnego wpisania wyniku głosowania do protokołu.

II.2.4. Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich, I Wydział Cywilny, przeprowadził 13 czerwca 2025 r. oględziny kart do głosowania w ObKW nr 9 w Strzelcach Opolskich i ustalił, że karty do głosowania zostały prawidłowo zabezpieczone i prawidłowo policzone. W kopercie z napisem „Karol Nawrocki” znajdowały się 223 karty do głosowania z ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata, zaś w kopercie z

napisałem „Rafał Trzaskowski” znajdowało się 416 kart do głosowania z ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata. Głosy nieważne policzono prawidłowo. Tymczasem w protokole głosowania w obwodzie w wyborach Prezydenta RP przeprowadzonego 1 czerwca 2025 r. wpisano, że Karol Nawrocki zdobył 416 głosów a Rafał Trzaskowski 223 głosy. Głosy ważne, które prawidłowo policzono w protokole wpisano więc odwrotnie.

II.2.5. Sąd Rejonowy w Grudziądzu, I Wydział Cywilny, przeprowadził 16 czerwca 2025 r. oględziny kart do głosowania w ObKW nr 25 w Grudziądzu i ustalił, że karty do głosowania zostały prawidłowo zabezpieczone i prawidłowo policzone. W kopercie z napisem „Karol Nawrocki” znajdowały się 324 karty do głosowania z ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata, zaś w kopercie z napisem „Rafał Trzaskowski” znajdowały się 504 karty do głosowania z ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata. Głosy nieważne policzono prawidłowo. Tymczasem w protokole głosowania w obwodzie w wyborach Prezydenta RP przeprowadzonego 1 czerwca 2025 r. wpisano, że Karol Nawrocki zdobył 504 głosy a Rafał Trzaskowski 324 głosy. Głosy ważne, które prawidłowo policzono, w protokole wpisano więc odwrotnie. O pomyłce we wpisywaniu do protokołu poinformowali członkowie ObKW.

II.2.5. Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku, XII Wydział Cywilny, przeprowadził 16 czerwca 2025 r. oględziny kart do głosowania w ObKW nr 17 w Gdańsku i ustalił, że karty do głosowania zostały prawidłowo zabezpieczone. W kopercie z napisem „Karol Nawrocki” znajdowało się 347 kart do głosowania z 344 ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata i 3 głosami nieważnymi, zaś w kopercie z napisem „Rafał Trzaskowski” znajdowało się 585 kart do głosowania z ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata. Tymczasem w protokole głosowania w obwodzie w wyborach Prezydenta RP przeprowadzonego 1 czerwca 2025 r. wpisano, że Karol Nawrocki zdobył 585 głosów a Rafał Trzaskowski 346 głosów. Głosy ważne, które prawidłowo policzono, w protokole wpisano więc odwrotnie, a dodatkowo doszło do nieprawidłowości przy liczeniu głosów w kopercie „Karol Nawrocki”. Prawidłowe wyniki głosowania to: Karol Nawrocki – 344;

Rafał Trzaskowski – 585. O pomyłce we wpisywaniu do protokołu poinformował niezwłocznie członek ObKW. W dokumentacji przekazanej przez OKW znajdują się oświadczenia, w tym osoby wpisującej dane do protokołu.

II.2.6. Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej, I Wydział Cywilny, przeprowadził 17 czerwca 2025 r. oględziny kart do głosowania w ObKW nr 30 w Bielsku-Białej i ustalił, że karty do głosowania zostały prawidłowo zabezpieczone. W kopercie z napisem „Karol Nawrocki” znajdowało się 610 kart do głosowania z 450 ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata i 160 głosami oddanymi na Rafała Trzaskowskiego, zaś w kopercie z napisem „Rafał Trzaskowski” znajdowało się 349 kart do głosowania z ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata. Tymczasem w protokole głosowania w obwodzie w wyborach Prezydenta RP przeprowadzonego 1 czerwca 2025 r. wpisano, że Karol Nawrocki zdobył 610 głosów a Rafał Trzaskowski 346 głosów. Nieprawidłowo zaliczono 160 głosów oddanych na Rafała Trzaskowskiego do puli (koperty) głosów oddanych na Karola Nawrockiego. Prawidłowe wyniki głosowania to: Karol Nawrocki – 450 (610-160); Rafał Trzaskowski – 509 (349+160). Nieprawidłowość nie została dostrzeżona przez członków ObKW oraz mężów zaufania.

II.2.7. Sąd Rejonowy w Tarnowie, I Wydział Cywilny, przeprowadził 16 czerwca 2025 r. oględziny kart do głosowania w ObKW nr 10 w Tarnowie i ustalił, że karty do głosowania zostały prawidłowo zabezpieczone. W kopercie z napisem „Karol Nawrocki” znajdowało się 317 kart do głosowania ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata, zaś w kopercie z napisem „Rafał Trzaskowski” znajdowały się 363 karty do głosowania z ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata. Głosy nieważne policzono prawidłowo. W protokole głosowania w obwodzie w wyborach Prezydenta RP przeprowadzonego 1 czerwca 2025 r. wyniki powyższe wpisano prawidłowo.

II.2.8. Sąd Rejonowy Katowice-Zachód w Katowicach, I Wydział Cywilny, przeprowadził 17 czerwca 2025 r. oględziny kart do głosowania w ObKW nr 53 w Katowicach i ustalił, że karty do głosowania zostały prawidłowo zabezpieczone.

W kopercie z napisem „Karol Nawrocki” znajdowało się 627 kart do głosowania z ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata, zaś w kopercie z napisem „Rafał Trzaskowski” znajdowało się 828 kart do głosowania z ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata. W protokole głosowania w obwodzie w wyborach Prezydenta RP przeprowadzonego 1 czerwca 2025 r. wpisano, że Karol Nawrocki zdobył 628 głosów a Rafał Trzaskowski 830 głosów. Według ustaleń Sądu nieprawidłowo policzono więc głosy obydwu kandydatom, dodając jeden głos Karolowi Nawrockiemu oraz dwa głosy Rafałowi Trzaskowskiemu.

II.2.9. Sąd Rejonowy w Tychach, I Wydział Cywilny, przeprowadził 16 czerwca 2025 r. oględziny kart do głosowania w ObKW nr 35 w Tychach i ustalił, że karty do głosowania zostały prawidłowo zabezpieczone i przyporządkowane. W kopercie z napisem „Karol Nawrocki” znajdowało się 347 kart do głosowania z ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata, zaś w kopercie z napisem „Rafał Trzaskowski” znajdowało się 581 kart do głosowania z ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata. Tymczasem w protokole głosowania w obwodzie w wyborach Prezydenta RP przeprowadzonego 1 czerwca 2025 r. wpisano, że Karol Nawrocki zdobył 581 głosów a Rafał Trzaskowski 347 głosów. Doszło zatem do odwrotnego wpisania w protokole głosów ważnych oddanych na kandydatów. O nieprawidłowym wpisaniu wyników do protokołu informowali członkowie ObKW.

II.2.10. Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze, I Wydział Cywilny, przeprowadził 16 czerwca 2025 r. oględziny kart do głosowania w ObKW nr 6 w Kamiennej Górze i ustalił, że karty do głosowania zostały prawidłowo zabezpieczone. W kopercie z napisem „Karol Nawrocki” znajdowało się 368 kart do głosowania z 278 ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata i 90 głosami ważnymi oddanymi na Rafała Trzaskowskiego, zaś w kopercie z napisem „Rafał Trzaskowski” znajdowało się 338 kart do głosowania z ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata. Tymczasem w protokole głosowania w obwodzie w wyborach Prezydenta RP przeprowadzonego 1 czerwca 2025 r. wpisano, że Karol Nawrocki zdobył 368 głosów a Rafał Trzaskowski 338 głosów. Nieprawidłowo zaliczono 90 głosów oddanych na Rafała Trzaskowskiego do puli (koperty) głosów oddanych na Karola

Nawrockiego. Prawidłowe wyniki głosowania to: Karol Nawrocki – 278 (368-90); Rafał Trzaskowski – 428 (338+90).

II.2.11. Sąd Rejonowy we Włocławku, I Wydział Cywilny, przeprowadził 18 czerwca 2025 r. oględziny kart do głosowania w ObKW nr 4 w Brześciu Kujawskim i ustalił, że karty do głosowania zostały prawidłowo zabezpieczone i przyporządkowane. W kopercie z napisem „Karol Nawrocki” znajdowało się 331 kart do głosowania z ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata, zaś w kopercie z napisem „Rafał Trzaskowski” znajdowało się 466 kart do głosowania z ważnymi głosami oddanymi na tego kandydata. Tymczasem w protokole głosowania w obwodzie w wyborach Prezydenta RP przeprowadzonego 1 czerwca 2025 r. wpisano, że Karol Nawrocki zdobył 466 głosów a Rafał Trzaskowski 331 głosów. Doszło zatem do odwrotnego wpisania w protokole głosów ważnych oddanych na kandydatów. O nieprawidłowym wpisaniu wyników do protokołu informowali członkowie ObKW.

II.3. W toku postępowania, w odpowiedzi na pisma z Sądu Najwyższego stanowiska zajęły właściwe OKW, które załączały też oświadczenia przewodniczących i członków ObKW, niektórych komisarzy wyborczych. Wynika z nich, że w większości przypadków, w których doszło do odwrotnego przypisania ważnych głosów oddanych na kandydatów, o pomyłkach na etapie wpisywania prawidłowo policzonych głosów do protokołu głosowania informowali sami przewodniczący lub członkowie ObKW. W dwóch przypadkach, w których doszło do nieprawidłowego zaliczenia części głosów drugiemu kandydatowi, nieprawidłowości nie dostrzegli zarówno członkowie komisji jak i mężowie zaufania.

II.4. Podczas posiedzenia jawnego zarówno PG, reprezentowany przez upoważnioną prokurator Prokuratury Krajowej Renatę Macierzyńską-Jankowską, jak i obecny osobiście Przewodniczący PKW, zajęli stanowisko, że stwierdzone nieprawidłowości czynią protest wyborczy zasadnym, ale – z uwagi na ich skalę – nie wpływają one na ogólny wynik wyborów.

III.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

III.1. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że Sąd Najwyższy nie tylko sprawuje wymiar sprawiedliwości oraz nadzór nad działalnością sądów powszechnych i wojskowych w zakresie orzekania (art. 175 i 183 ust. 1 Konstytucji RP), ale – stosownie do art. 183 ust. 2 Konstytucji RP – wykonuje inne czynności określone w Konstytucji RP i ustawach, które wykraczają poza sprawowanie wymiaru sprawiedliwości lub nadzór judykacyjny. Do kompetencji tych zalicza się sprawy wynikające z prawa wyborczego, które ustawodawca przekazał do właściwości Sądu Najwyższego, takie jak stwierdzanie ważności wyborów do Sejmu i do Senatu oraz rozpoznawanie protestów wyborczych (art. 101 Konstytucji RP), stwierdzanie ważności wyborów Prezydenta RP (art. 129 ust. 1 Konstytucji RP) (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 sierpnia 2014 r., III NO 7/14, także B. Naleziński, [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, wyd. II, P. Tuleja (red.), LEX 2021, art. 183).

III.2. Zauważyć też należy, że umocowanie konstytucyjne, ustrój i zasady wyboru Prezydenta RP oraz innych konstytucyjnych organów RP nie są regulowane prawem UE. W utrwalonym orzecznictwie TK podkreśla się, że ani art. 90 ust. 1, ani art. 91 ust. 3 Konstytucji RP nie mogą stanowić podstawy do przekazania organizacji międzynarodowej lub organowi międzynarodowemu kompetencji w tym zakresie (zob. m.in. wyroki pełnego składu TK z: 11 maja 2005 r., K 18/04; 24 listopada 2010 r., K 32/09; 7 października 2021 r., K 3/21).

Ponadto, w świetle TUE, podstawowe struktury konstytucyjne państw członkowskich UE znajdują się poza zakresem regulacji UE (art. 4 ust 2 TUE).

Umocowanie konstytucyjne i ustawowe Sądu Najwyższego – Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych do rozpatrywania protestów przeciwko wyborowi Prezydenta RP oraz do prowadzenia postępowania w przedmiocie ważności wyborów nie jest zatem objęte zakresem prawa UE oraz jego wykładni dokonywanej przez TSUE (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2024 r., I NSW 1237/23).

III.3. Także z utrwalonego orzecznictwa ETPCz wynika, że sprawy wyborcze znajdują się poza zakresem zastosowania art. 6 EKPCz, którego właściwość ogranicza się do rozstrzygania o prawach i obowiązkach o charakterze cywilnym lub o zasadności oskarżenia w sprawie karnej, i nie obejmuje nawet indywidualnych praw politycznych, wynikających z prawa wyborczego (zob. *Pierre-Bloch przeciwko Francji*, 21 października 1997, § 50 51; *Briķe przeciwko Łotwie* (dec.), skarga nr 47135/99, 29 czerwca 2000; *Ždanoka przeciwko Łotwie* (dec.), skarga nr 52278/00, 6 marca 2003; *Karimov przeciwko Azerbejdżanowi*, skarga nr 12535/06, 25 września 2014, § 54; *Barski i Święczkowski przeciwko Polsce*, skarga nr 13523/12 i 14030/12, 2 lutego 2016 r., § 57). Powyższe jednolite stanowisko ETPCz potwierdził w 2020 r, uznając 12 listopada 2020 r. za niedopuszczalną *ratione materiae* skargę nr 42044/2020, w której domagano się stwierdzenia naruszenia art. 6 EKPCz poprzez orzekanie przez Izbę Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych o ważności wyborów Prezydenta RP w 2020 r.

III.4. Wolne, równe, powszechne i bezpośrednie wybory realizowane w głosowaniu tajnym są świętem i istotą demokracji, stanowiąc emanację kluczowej zasady ustrojowej RP z art. 2 Konstytucji RP. Prawa wyborcze należą do kategorii praw politycznych zadeklarowanych przez Konstytucję RP (art. 62), a także przez art. 25 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych z 16 grudnia 1966 r. (Dz.U. 1977, nr 38, poz. 167).

To w akcie wyborczym każdy uprawniony realizuje swoje prawo do partycypacji we władzy; wyboru swoich przedstawicieli czy też głowy państwa – Prezydenta RP. Wybory powinny być zatem przeprowadzone w sposób gwarantujący, że głosy wyborców zostaną policzone zgodnie z prawem, a wszelkie mogące wystąpić nieprawidłowości i przestępstwa związane z aktem wyborczym zostaną wyjaśnione.

Szczególnym instrumentem służącym każdemu wyborcy jest protest wyborczy, który – w przypadku wyborów do Sejmu RP, Senatu RP oraz Prezydenta RP, zgodnie z Konstytucją RP, wnosi się bezpośrednio do Sądu Najwyższego, bez potrzeby posiadania profesjonalnego pełnomocnika. Sąd Najwyższy rozpoznaje wszystkie protesty wyborcze, wydając

w ich przedmiocie opinie, a następnie rozstrzyga o ważności wyborów. Ten model ustrojowy sądowej kontroli wyborów do głównych organów władzy jest utwierdzony polską tradycją sięgającą Konstytucji RP z 17 marca 1921 r. (art. 19).

III.5. Procedurę wyborczą w RP reguluje przede wszystkim ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz.U. 2011, nr 21, poz. 112 ze zm.). System wyborczy jest tak skonstruowany, aby uczestniczyło w nim wiele kontrolujących się osób i podmiotów. Nad wszystkim czuwa PKW, jako organ centralny państwa, który przeprowadza wybory. PKW oraz komisarze wyborczy to stałe organy wyborcze w RP (art. 152 § 1 k.wyb.).

Obsługę PKW zapewnia KBW, które obsługuje też komisarzy wyborczych, Korpus Urzędników Wyborczych oraz inne organy wyborcze (art. 187 § 1 k.wyb.). Pracą KBW kieruje Szef KBW. Jednostkami organizacyjnymi KBW są natomiast delegatury KBW oraz zespoły KBW.

W każdej gminie działają urzędnicy wyborczy powołani przez Szefa KBW. Tworzą oni Korpus Urzędników Wyborczych (art. 191a k.wyb.). Do zadań urzędników wyborczych należy zapewnienie sprawnego funkcjonowania ObKW (art. 191e k.wyb.).

W związku z wyborami powołuje się OKW, ObKW oraz terytorialne komisje wyborcze.

Komisarzy wyborczych, którzy są pełnomocnikami PKW na obszar stanowiący województwo lub część województwa, powołuje PKW na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych na 5-letnią kadencję, spośród osób mających wykształcenie wyższe prawnicze oraz dających rękojmię należytego pełnienia funkcji (art. 166 k.wyb.). Komisarze wyborczy są zwierzchnikami urzędników wyborczych i m.in. tworzą i zmieniają obwody do głosowania oraz powołują ObKW, ale też przedkładają sprawozdania z przebiegu wyborów na terenie województwa wraz z wynikami PKW (art. 167 k.wyb.).

OKW są powoływane przez PKW na wniosek komisarza wyborczego najpóźniej 48 dni przed dniem wyborów (art. 170 k.wyb.), a w skład OKW wchodzi od 4 do 10 członków powołanych spośród osób mających wyższe wykształcenie

prawnicze oraz dających rękojmię należytego pełnienia tej funkcji, a także – jako przewodniczący – komisarz wyborczy.

ObKW powołuje komisarz wyborczy najpóźniej w 20. dniu przed wyborami spośród wyborców (art. 182 k.wyb.). Skład ObKW zależy od liczby wyborców i wynosi (7, 9, 11 lub 13 osób) – 7 osób dla obwodu do głosowania do 1 000 mieszkańców, a 13 osób dla obwodów do głosowania powyżej 3 000 mieszkańców (art. 182 § 2 k.wyb.).

W skład ObKW powołuje się osoby zgłoszone przez pełnomocników wyborczych lub upoważnione przez nie osoby. Procedura kompletowania składu ObKW jest opisana w art. 182 k.wyb.

Procedury wyborcze i zaangażowanie w sprawne przeprowadzenie wyborów kilkuset tysięcy osób służy zapewnieniu pełnej, wielostopniowej kontroli procesu wyborczego. Bardzo ważnym ogniwem tej kontroli są mężowie zaufania oraz obserwatorzy społeczni. Z informacji przekazanych przez PKW wynika, że liczba wszystkich zaangażowanych w przeprowadzenie wyborów osób to ponad 300 000 (z mężami zaufania i obserwatorami społecznymi). Według danych ze Sprawozdania z wyborów Prezydenta RP zarządzonych na 18 maja 2025 r. przedstawionego przez PKW, tylko w skład ObKW powołano 266 658 wyborców.

III.6. W przypadku wyborów Prezydenta RP, zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP, wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru na zasadach określonych w ustawie. Zasady te zostały zawarte w przepisach ogólnych art. 82 i art. 83 k.wyb. oraz – w odniesieniu do wyborów Prezydenta RP – w przepisach szczególnych art. 321-323 k.wyb.

III.7. Zgodnie z art. 82 § 1 pkt 1 i 2 k.wyb. przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu:

1. dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub

2. naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

III.8. W myśl art. 321 k.wyb. protest przeciwko wyborowi Prezydenta RP wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez PKW, przy czym nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego (§ 1).

III.9. Jak wyżej wskazano, protesty wyborcze składa się do Sądu Najwyższego osobiście lub przez pełnomocnika. Zgodnie z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w proteście zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera owe zarzuty. Z uwagi na to, że protest wyborczy jest środkiem procesowym o indywidualno-konkretnym charakterze, należy konkretnie wskazywać w nim naruszenia i przedstawiać dowody ich popełnienia, a co najmniej uprawdopodobnić prawdziwość zarzutów.

III.10. Możliwość rozpoznania protestu wyborczego warunkowana jest wskazanymi wyżej wymogami, ale ponadto protest musi spełniać minimalne warunki pisma procesowego określone w art. 126 k.p.c., w tym zawierać m.in. własnoręczny podpis (odpowiednio art. 126 § 1 pkt 6 k.p.c.). Protest wyborczy to pierwsze pismo w sprawie, wobec czego powinien zawierać m.in. numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) wnoszącego protest (odpowiednio art. 126 § 2 pkt 2 k.p.c.). Podkreślić też należy, że w postępowaniu przed Sądem Najwyższym w sprawach z protestów wyborczych nie wzywa się do usunięcia braków formalnych, a przepisy art. 130 § 1-2 oraz art. 130^{1a} § 1-3 k.p.c. nie mają zastosowania (uchwała Sądu Najwyższego z 25 października 2023 r., I NZP 8/23). Jest to podyktowane szczególnością postępowania w przedmiocie protestów wyborczych i wyjątkowo krótkim terminem na rozpoznanie protestów wyborczych i orzeczenia w przedmiocie ważności wyborów.

III.11. Przechodząc do sprawy, w pierwszej kolejności należy odnieść się do wniosku PG z 24 czerwca 2025 r. o przeprowadzenie dowodu z oględzin kart do głosowania z innej niż wyszukana przez Wnoszącą protest ObKW. Wniosek ten nie mógł zostać uwzględniony, gdyż rola PG w postępowaniu z protestów wyborczych nie może dotyczyć innego niż w proteście zakresu zarzutów, a Wnosząca protest nie wskazała w proteście ObKW wymienionej przez PG w piśmie z 24 czerwca 2025 r. PG zajmuje stanowisko co do protestu wyborczego wniesionego przez uprawniony podmiot (przede wszystkim wyborcę), wobec czego jego rola jako uczestnika postępowania nie może polegać na modyfikowaniu i uzupełnieniu protestu wyborczego.

III.12. Rozpoznawany protest spełnia opisane wyżej wymogi formalne, zaś zarzuty i wskazane dowody – jak już wskazano wyżej (w pkt II) – uprawdopodobniły wystąpienie nieprawidłowości na etapie liczenia głosów. W konsekwencji Sąd Najwyższy przeprowadził opisane w pkt II postępowanie dowodowe. W wyniku tego postępowania Sąd Najwyższy wyraził opinię, że protest wyborczy jest zasadny w zakresie wskazanym w sentencji, czyli:

- co do nieprawidłowości w sporządzeniu protokołu głosowania w obwodzie w wyborach Prezydenta RP przeprowadzonego 1 czerwca 2025 r. przez ObKW: nr 4 w Brześciu Kujawskim, nr 17 w Gdańsku, nr 25 w Grudziądzu, nr 95 w Krakowie, nr 13 w Mińsku Mazowieckim, nr 9 w Strzelcach Opolskich, nr 35 w Tychach, nr 3 w Oleśnie – z powodu nieprawidłowości w przenoszeniu prawidłowo policzonych głosów do protokołu poprzez przypisanie głosów jednego kandydata drugiemu kandydatowi, są zasadne, ale stwierdzone naruszenia nie miały wpływu na wynik wyborów;
- co do nieprawidłowości w liczeniu głosów przez ObKW: nr 30 w Bielsku-Białej i nr 6 w Kamiennej Górze;
- co do nieprawidłowości w liczeniu głosów przez ObKW nr 53 w Katowicach, z powodu omyłek w liczeniu głosów na niekorzyść obu kandydatów.

Co do zarzutu nieprawidłowości w liczeniu głosów oraz w sporządzeniu protokołu głosowania w obwodzie w wyborach Prezydenta RP przeprowadzonego 1 czerwca 2025 r. przez ObKW nr 10 w Tarnowie Sąd Najwyższy wyraził opinię

o niezasadności zarzutu, gdyż dowód z oględzin kart do głosowania nie wykazał żadnych nieprawidłowości.

III.13. Jak wynika z pkt. II.2 nieprawidłowości ujawnione podczas oględzin kart do głosowania w większości polegały na odwrotnym wpisaniu do protokołu prawidłowo policzonych głosów (tak ObKW nr 95 w Krakowie; ObKW nr 9 w Strzelcach Opolskich; ObKW nr 25 w Grudziądzu; ObKW nr 35 w Tychach; ObKW nr 4 w Brześciu Kujawskim, a w trzech przypadkach polegały nie tylko na odwrotnym wpisaniu do protokołu policzonych głosów, ale dodatkowo doszło do nieznaczących pomyłek w liczeniu głosów, tak: ObKW nr 3 w Oleśnie; ObKW nr 13 w Mińsku Mazowieckim; ObKW nr 17 w Gdańsku). W przypadku jednej komisji doszło do nieznacznej nieprawidłowości (1-2 głosy) w liczeniu głosów na niekorzyść obu kandydatów (ObKW nr 53 w Katowicach). W dwóch przypadkach nieprawidłowo policzono głosy z powodu zaliczenia głosów oddanych na Rafała Trzaskowskiego jako głosów oddanych na Karola Nawrockiego, tj. w kopertach podpisanych „Karol Nawrocki” znalazło się 160 (ObKW nr 30 w Bielsku-Białej) i 90 (ObKW nr 6 w Kamiennej Górze) kart z ważnymi głosami oddanymi na Rafała Trzaskowskiego).

Podkreślenia wymaga, że stwierdzone nieprawidłowości zostały w większości (z wyjątkiem ObKW nr 30 w Bielsku-Białej; ObKW nr 6 w Kamiennej Górze oraz ObKW nr 53 w Katowicach) dostrzeżone już przez PKW, gdyż zostały opisane w *Sprawozdaniu z wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 18 maja 2025 r.* (s. 32-33).

III.14. Rolą wszystkich zaangażowanych w procedury wyborcze jest dążenie do tego, aby nie dochodziło do nieprawidłowości w trakcie procesu wyborczego. Dlatego właśnie w systemach wyborczych państw demokratycznych na tak dużą skalę zaangażowane są w jego przebieg i kontrolę organy wyborcze, obserwatorzy społeczni, mężowie zaufania wskazani przez komitety wyborcze oraz wyborcy. Mimo to w praktyce dochodzi do różnych nieprawidłowości, także na etapie liczenia głosów. Przykładem jest nieprawidłowość z odwrotnym przypisaniu głosów w wyborach w 2010 r. opisana w postanowieniu Sądu Najwyższego z 27 lipca 2010 r., III SW 166/10.

W wyborach Prezydenta RP w 2025 r. stwierdzone przez Sąd Najwyższy nieprawidłowości w ustaleniu wyniku głosowania w ObKW w powtórnym głosowaniu, to te ustalone w niniejszej sprawie oraz kilka innych, stwierdzonych przez Sąd Najwyższy w innych sprawach, a mianowicie:

- w sprawie I NSW 72/25, gdzie w wyniku przeprowadzonego dowodu z oględzin kart do głosowania ustalono, że w ObKW nr 1 w Magnuszewie i w ObKW nr 1 w Staszowie doszło do odwrotnego przypisania zasadniczo prawidłowo policzonych głosów. W przypadku ObKW nr 1 w Magnuszewie Karol Nawrocki uzyskał 468 głosów (w protokole wskazano 193), a Rafał Trzaskowski 192 (w protokole wskazano 467). W przypadku ObKW nr 1 w Staszowie Karol Nawrocki uzyskał 360 głosów (w protokole wskazano 209), a Rafał Trzaskowski 209 (w protokole wskazano 360).

- w sprawie I NSW 2826/25, gdzie w wyniku przeprowadzonego dowodu z oględzin kart do głosowania ustalono, że w ObKW nr 113 w Warszawie nieprawidłowo 160 głosów oddanych na Karola Nawrockiego przypisano Rafałowi Trzaskowskiemu i błędnie zakwalifikowano głosy nieważne. W konsekwencji na Karola Nawrockiego oddano 296 głosów (a nie 136 wskazanych w protokole), a na Rafała Trzaskowskiego 1 611 (a nie 1 774).

- w sprawie I NSW 10351, w której Sąd Najwyższy przeprowadził dowód z oględzin kart do głosowania w pięciu ObKW. Poza drobnymi nieprawidłowościami w liczeniu głosów w czterech ObKW (pomyłki o kilka głosów i błędna kwalifikacja niektórych kart z głosami nieważnymi), ustalono, że w przypadku ObKW nr 4 w Bychawie doszło do odwrotnego przypisania głosów w protokole, mimo iż w prawidłowo zostały one policzone i zabezpieczone. I tak Karol Nawrocki uzyskał 260 głosów (w protokole jest 163) a Rafał Trzaskowski 163 (w protokole wskazano 260).

III.15. Stwierdzone w niniejszej sprawie nieprawidłowości w liczeniu ważnych głosów oddanych na poszczególnych kandydatów skutkować powinny korektą końcowego liczbowego wyniku głosowania w wyborach na Prezydenta RP zarządzonych na 18 maja 2025 r. w głosowaniu drugim, przeprowadzonym 1 czerwca 2025 r., ale nie wyniku wyborów, gdyż różnica głosów pomiędzy

kandydatami, według danych PKW wynosiła 369 591 głosów (10 606 877 – 10 237 286).

Liczba głosów nieprawidłowo przypisanych kandydatom w konsekwencji stwierdzonych w tej sprawie nieprawidłowości to niespełna 2 430 głosów przypisanych Karolowi Nawrockiemu zamiast Rafałowi Trzaskowskiemu. W konsekwencji różnica między kandydatami zmniejszyłaby się o ok. 4 860 głosów. Nie wpływa to na wynik wyborów, gdyż ogólna różnica między kandydatami pozostaje bardzo znacząca.

Ponadto, uwzględniając nieprawidłowości w liczeniu głosów stwierdzone przez Sąd Najwyższy w innych sprawach zainicjowanych protestami wyborczymi, w których nieprawidłowości dotyczyły odwrotnego wpisania w protokole prawidłowo policzonych głosów na niekorzyść Karola Nawrockiego, względnie nieprawidłowego zakwalifikowania części oddanych głosów, ogólna, zsumowana liczba wadliwie przypisanych kandydatom głosów ulega zmniejszeniu do ok. 1 660 głosów, które należy odjąć Karolowi Nawrockiemu i ok. 1 740 głosów, które należało przepisać Rafałowi Trzaskowskiemu. W konsekwencji ustalona przez PKW różnica pomiędzy kandydatami ulega zmniejszeniu do mniej niż 3 500 głosów.

III.16. Podkreślenia wymaga, że wynik wyborów nie jest liczbowym wynikiem głosowania w wyborach Prezydenta RP, ale określa, który z kandydatów wygrał wybory. Oczywiście wynik wyborów jest konsekwencją liczbowego wyniku głosowania. Aby jednak doszło do zakwestionowania wyniku wyborów należałoby udowodnić, że wadliwie przypisano kandydatom więcej głosów niż liczba stanowiąca połowę różnicy pomiędzy kandydatami według danych ogłoszonych w komunikacie PKW.

III.17. Sąd Najwyższy podkreśla, że zakres okoliczności badanych w postępowaniu z protestu wyborczego nie jest tożsamy z zakresem okoliczności branych pod uwagę przez Sąd Najwyższy w toku badania ważności wyboru Prezydenta RP, przed podjęciem uchwały w tym przedmiocie. Zakres ten jest węższy, a kognicja Sądu Najwyższego ograniczona. W postępowaniu wszczętym w wyniku wniesienia protestu nie podlegają badaniu wszelkie możliwe naruszenia prawa dokonane

przez kogokolwiek od chwili ogłoszenia postanowienia o zarządzeniu wyborów do chwili ogłoszenia uchwały PKW o wyniku wyborów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lipca 2010 r., III SW 94/10). Całokształt owych okoliczności i czynności wyborczych, a nie tylko sam akt głosowania czy czynności związane z ustaleniem wyniku wyborów – badane są przy ocenie ważności wyboru Prezydenta RP (tak m.in. B. Szczurowski, *Komentarz do art. 129 Konstytucji RP*, [w:] *Konstytucja RP. Tom II. Komentarz do art. 87-243*, M. Safjan, L. Bosek (red.), Warszawa 2016, nb. 11; P. Czarny, *Komentarz do art. 129 Konstytucji RP*, [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, P. Tuleja (red.), Warszawa 2019, pkt 4).

Orzekając w sprawie ważności wyborów Prezydenta RP, Sąd Najwyższy realizuje kompetencję wynikającą wprost z Konstytucji RP i ma obowiązek zbadać wszelkie okoliczności związane z procesem wyborczym, w tym także niewymienione w art. 82 § 1 k.wyb., czyli nieobjęte protestami wyborczymi i ustalić, czy wpłynęły one na ważność wyboru. W czasie tego postępowania – na podstawie Sprawozdania PKW z wyborów Prezydenta RP oraz opinii wydanych przez Sąd Najwyższy w sprawie protestów wyborczych – Sąd Najwyższy ocenia też skalę dostrzeżonych nieprawidłowości i ich wpływ na wynik wyborów.

III.18. W świetle powyższego, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Aleksander Stępkowski

Adam Redzik

Paweł Wojciechowski

[r.g.]

[a.ł.]